

Королівство Іменників і велика плутанина

Десь далеко-далеко існувало Королівство Іменників. У ньому жили два великі роди: Загальні Назви та Власні Назви.

Рід Загальних Назв був дуже численний: місто, річка, дівчинка, учитель, школа, книга. Вони дружно жили разом, бо кожна назва підходила до багатьох предметів і істот.

Рід Власних Назв був особливий, бо кожен його представник означав щось єдине у світі: Україна, Львів, Дніпро, Марійка, Карпати. Тому вони завжди ходили з великої букви - як знак честі.

Одного разу в королівстві трапилась дивна подія. Школа (пані, яка, як ви здогадалися, була загальною назвою) образилася і захотіла стати Власною Назвою. Вона написала себе з великої букви й вирушила до палацу.

- Я теж хочу бути важливою! - сказала вона Королю Іменнику.

- Але ж ти - назва багатьох шкіл, - лагідно пояснив Король.

- Я працюю в місті Ізяслав! Це вже особливо! - вперто відповіла вона.

Тут у палац зайшла справжня Власна Назва - Школа №2 м. Ізяслава.

- Бачиш, подруго, - сказала вона, - якщо хочеш стати власною назвою, ти повинна означати щось одне, конкретне. Наприклад, певну школу, як я.

Школа замислилась, почервоніла від сорому - вона справді була назвою багатьох шкіл.

Король Іменник усміхнувся:

- У нашому королівстві всі важливі. Загальні Назви потрібні не менше, ніж Власні. Просто кожен виконує свою роль.

І відтоді ця пані знову писалася з малої літери, а учні 3 - А класу охайно записували у зошиті: школа - загальна назва, Ізяслав - власна назва.

У королівстві знову запанувала гармонія.

Казка про число іменників

Жили-були у Країні Мови іменники. Усі вони були дуже різні.

Одні любили жити поодинці, а інші - лише великою гучною компанією.

В одному будиночку мешкали іменники-одинаки. Вони завжди говорили про себе тільки в однині.

Наприклад, молоко, мед, сніг, повітря.

- Ми не рахуємося по штуках, - казали вони. - Ми або є, або немає!

Поруч стояв веселий будинок іменників, які ніколи не були самі. Вони вживалися лише в множині. Там жили ножиці, двері, штани, окуляри, канікули.

- Нам сумно бути одним! - сміялися вони. - Нас завжди багато!

Одного разу в Країні Мови сталася плутанина. Хтось спробував сказати: одні ножиця або два молоко.

Іменники дуже здивувалися!

Тоді мудра Пані Граматика збрала всіх і пояснила:

- Пам'ятайте, діти! Є іменники, що вживаються лише в однині, а є ті, що вживаються тільки в множині. Кожен має свої правила, і їх треба поважати.

Відтоді в Країні Мови панував лад, а учні легко й правильно вживали всі іменники.

Казка “Частка НЕ - добра помічниця Дієслову”

Жило-було в Словограді маленьке, але дуже важливе словечко - частка НЕ.

Вона знаходилася завжди поруч зі словами й намагалася допомагати там, де могла.

Одного ранку зустріла частка НЕ веселого хлопчика - Дієслово. Він постійно бігав, стрибав, співав, працював - ніколи не сидів без діла.

- Доброго дня, Дієслово! - привіталася частка НЕ. - Чи не потрібна тобі моя допомога?

- А чим ти можеш допомогти? - здивувався Дієслово.

- Я дуже особлива, - усміхнулася частка. - Якщо я стану перед тобою, то зможу повністю змінити твою дію.

І тут повз пробігло дієслово «посміхається».

- Подивись! - сказала частка і стала перед ним: НЕ посміхається.

Посмішка миттю зникла - Дієслово здивовано зупинився.

-Ого! - вигукнув Дієслово. - Ти справді міняєш зміст!

Потім пробігло дієслово «спить», воно було дуже сонне.

Частка НЕ стала поруч:

НЕ спить.

І одразу сонне слово розплющило очі й підстрибнуло.

- Бачиш? - хвалилася частка. - Якщо я поруч із дієсловом, воно робить протилежну дію.

- Але будь обережна, НЕ, - сказав Дієслово. - Учні мають знати, що ти зі мною завжди пишешся окремо. Не зливайся зі мною в одне слово, бо діти заплутаються!

- Знаю, знаю! - усміхнулася частка НЕ. - Коли я з дієсловами, ми - завжди окремо, бо кожен повинен залишатися на своєму місці.

З того часу в Словограді всі знали: коли частка НЕ дружить із дієсловом, то дію можна змінити на протилежну, але пишуться вони завжди окремо, як справжні друзі, що поважають кордони одне одного.

І жили вони в словах довго і грамотно.

Казка про будиночок Числівників

У чарівній Країні Мови, на вулиці Речень, стояв невеликий, але дуже затишний будиночок із цифрами. Жили в ньому незвичайні мешканці - Числівники. Кожен із них мав свою справу й дуже важливу роль.

Першими прокидалися числівники Один, Два, Три. Вони любили рахувати все навколо: одне сонце визирнуло з-за хмар, два віконця засвітилися у будиночку, а три пташки заспівали на даху.

Поруч із ними мешкали числівники П'ять, Шість, Сім. Вони стежили за порядком і допомагали словам-друзям - іменникам. Без них ніхто не знав би, скільки яблук у кошику чи скільки книжок на полиці.

А на другому поверсі будинку жив особливий числівник - Перший. Він завжди вказував на порядок: перший урок, перший день, перша перемога. Разом із ним мешкали Другий і Третій, які ніколи не сперечалися, бо кожен знав своє місце.

Одного дня до будиночка завітали слова і розгублено запитали:

- В якому порядку нам стати, щоб побудувати речення?

Числівники швидко допомогли: одні відповіли на питання скільки?, а інші - котрий?. І речення стало зрозумілим та красивим.

Відтоді будиночок Числівників став найважливішим місцем у Країні Мови. Бо всі знали: без числівників не буває точності, порядку й ладу.

І жили числівники дружно, допомагаючи мові бути змістовною і правильною.

